

Forelesninger i selskapsrett

Disposisjonen pkt 2-4

5. avdeling, vår 2011

Førsteamanuensis dr. juris Beate Sjøfjell

Det juridiske fakultet i Oslo

beate.sjafjell@jus.uio.no

ssrn.com/author=375947

Vedtekter og aksjonæravtaler

- Vedtekter
 - Obligatorisk del av stiftelsesgrunnlaget
 - Innholdet i vedtektene:
 - Minimumsinhold, aksjel. § 2-2
 - Fravikelse av lov -> vedtektene
 - Også annet kan inntas i vedtektene
 - Selskapsrettslig bindende virkning
 - Selskapets “grunnlov”
 - Endringer i vedtektene
- Aksjonæravtaler

Aksjeselskapstyper og -strukturer

- Aksjeselskap og allmennaksjeselskap
 - Tema i dag: aksjeselskap
- Enkeltstående selskap og konsern
 - Tema i dag: enkeltstående selskap
- Avdelinger og filialer
- Utenlandske selskaper og NUF-er
 - Selskapsrettsreformer og [utredningen](#)
- SE-selskapet
- SPE-forslaget

Aksjeselskapets rettssubjektivitet

- Selskapet et eget rettssubjekt
 - [Rt. 2010 s. 93](#)
- Ansvarsbegrensningen; §§ 1-1(2) og 1-2
- Lock-in; grunnleggende aksjeselskapsrettslig prinsipp; § 3-6
- Partsevne; søksmål
- Krav til stiftelse og registrering

Aksjeselskapets organisasjon

- Pliktige organer:
 - Generalforsamlingen
 - (Bedriftsforsamlingen)
 - Styret
 - Daglig leder; unntak § 6-2(1)
- Andre organer
- Utredningens forslag

Aksjonærene og selskapet

- Utøver øverste myndighet gjennom generalforsamlingen
 - Hierarkisk modell i nordisk rett
 - Sml britisk og tysk rett
 - Sml. [SE-loven](#)
- Periodisk selskapsorgan

Hvorfor øverste myndighet?

- Generalforsamlingens kontrollfunksjon
 - Av hensyn til aksjonærene (sml. aksjekapital/banklån)
 - Av hensyn til selskapet
- Aksjonærenes residualinteresse
 - Prinsipal-/agentteorien; mainstream
 - Team production theory; alternativ agentteori
- Shareholder primacy
 - Rettslig norm?
 - Sosial norm?

Generalforsamlingens kompetanse

- Ordinær og ekstraordinær generalforsamling
- Generalforsamlingen skal avgjøre visse saker:
 - Godkjenning av årsregnskap og årsberetning
 - Eventuell utdeling av utbytte
 - Andre saker
- Generalforsamlingen kan avgjøre andre saker:
 - Etter forslag fra styret
 - Etter forslag fra aksjonær

Generalforsamlingen: Begrensninger

- Saker lagt til bedriftsforsamlingen, asal § 6-37
- Saker hvor styret må fremsette forslag
- Saker som skal avgjøres av styret
- Prinsippet om oppgavefordeling mellom organene
- Forbudet mot misbruk av myndighet, § 5-21
- Ugyldige beslutninger; søksmålsadgang

Ansatte og selskapet

- Arbeidsrett og selskapsrett
- Selskapsrettslig:
 - Rett til å velge styremedlemmer
 - Bedriftsforsamlingen
 - Rett til å velge 1/3 av og blant ansatte

Bedriftsforsamlingens oppgaver

- Avgrenset kompetanse etter loven; asal § 6-37
- Velge styret og styreleder
- Føre tilsyn med forvaltningen av selskapet
- Avgi uttalelser om styrets forslag i visse saker
- Treffe visse viktige beslutninger
 - Investering av betydelig omfang
 - Rasjonalisering/omlegging; betydning for de ansatte
- Vedta anbefalinger om andre saker til styret

Styrets rolle og posisjon

- Det sentrale forvaltningsorganet
- Fast selskapsorgan
- Voksende rolle og strengere ansvar?
- Agent for aksjonærene som prinsipal?
- Agent for alle selskapsinteresser?
- Skal ivareta selskapets interesse

Styrets sammensetning

- Hele eller majoriteten aksjonærvalgt
 - Generalforsamlingen
 - Eller bedriftsforsamlingen
- Ev. avvikende regler i vedtektene
- Ev. mindretall valgt av og blant ansatte
 - Må kreves av de ansatte

Styrets oppgaver og ansvar

- Forvaltning av selskapet
- Tilsyn med daglig leder og virksomheten
- Forbud mot misbruk av posisjon; § 6-28
- Styremedlemmers erstatningsansvar

Daglig leder

- Også et selskapsorgan
- Daglig leders stilling: Arbeidsrett/selskapsrett?
- Daglig leders oppgaver og plikter